

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

Bert Hertogs

tegen

VRT Karrewiet

Met een mail van 17 mei 2022 dient de heer Bert Hertogs een klacht in tegen VRT Karrewiet. Aanleiding is een reportage van 5 april in Karrewiet onder de titel *Wat is bodyshaming en waarom is dat niet oké?* Bedrijfsjurist Anaïs De Bièvre van de VRT antwoordt met een brief van 1 juli, waarop Bert Hertogs reageert een mail van 10 juli 2022.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 23 augustus 2022. Bert Hertogs woonde de hoorzitting bij. Voor de VRT waren Anaïs De Bièvre en redactiechef Katrien Van Der Slycken aanwezig.

DE FEITEN

Karrewiet is het kinderjournaal van de VRT. Klager is journalist en hoofdredacteur van Concertnews.be.

De reportage gaat over bodyshaming naar aanleiding van een recensie op Concertnews.be waarin klager kritiek uitte op het uiterlijk van zangeres Camille. Volgens de reportage schreef de journalist ‘vooral over het uiterlijk van Camille’, met name dat ze er ongeschminkt niet zo bijzonder uitziet en dat haar benen zo wit zijn als melkflessen. In de reportage zegt Camille dat een journalist zeker een mening mag hebben over haar muziek, maar dat ze het beledigen van iemand zijn uiterlijk een grens te ver vindt. Vervolgens legt de reporter uit wat bodyshaming is en vertelt Camille hoe ze daarmee na de recensie is omgegaan. Ze besluit dat de recensent haar ‘echt niet kan raken met zijn lelijke woorden’.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAGER

Klager heeft vragen bij de waarheidsgetrouwheid van de reportage. De VRT toont niet aan dat de uitspraken van Camille (voldoende) gecheckt zijn op hun waarachtigheid en of haar beweringen stroken met de realiteit. Camille reageerde immers eerst op Twitter op de recensie van klager. Daags nadien deed ze dat ook in Karrewiet. Volgens klager bevatten haar getuigenissen op Twitter en in Karrewiet tegenstrijdigheden over de gevoelens die de recensie bij haar opriep. Klager kan nergens uit opmaken of Camille zich al dan niet gekwetst heeft gevoeld door zijn recensie en vraagt zich af of de reporter dit voldoende gecheckt heeft.

De reportage is een eenzijdig verhaal over bodyshaming waarin enkel Camille aan het woord komt. Karrewiet heeft geen reactie gevraagd aan klager, noch aan andere artiesten of experts. Er is niet nagegaan of klager de enige was met kritiek op Camille. De reportage vermeldt ook niet dat klager het in zijn recensie ook had over body positivity. Karrewiet heeft de recensie van klager bewust gedraaid en misvormd om een onderwerp als bodyshaming aan te snijden

en heeft klager daardoor indirect als bodyshamer voorgesteld. De eenzijdigheid blijkt ook uit de inleiding van de reportage op YouTube waarin staat dat een journalist ‘gemene dingen’ over Camille schreef. Dat houdt een waardeoordeel in en getuigt van partijdigheid.

De reportage schendt het privéleven en de menselijke waardigheid en er is onterecht geen kans op wederhoor geboden. Klager komt in de reportage naar voren als de vermeende dader van bodyshaming Hoewel zijn naam niet wordt vermeld, zijn hij en zijn medium (Concertnews.be) indirect maar duidelijk identificeerbaar. Daarom had de VRT hem om een reactie moeten vragen, wat niet gebeurd is. Karrewiet heeft geen kans op wederhoor geboden en klager wordt monddood gehouden, terwijl de reportage het heeft over een journalist die ‘gemene dingen’ schreef over Camille. Dat is een ongegronde beschuldiging, die klager impliciet criminaliseert als bodyshamer, terwijl hij niets fout heeft gedaan. Maar hij heeft wel een hele dag digitale haat over zich heen gekregen.

In de reportage zegt Camille eigenlijk dat klager als recensent haar uiterlijk niet mag beledigen en niets over haar uiterlijk mag zeggen. Dat is niet zo. Een recensent mag kritiek geven op het uiterlijk, zeker als dit deel uitmaakt van het imago dat Camille zichzelf als artiest aanmeet. Hij mag het werk en eindresultaat beoordelen van visagisten, kappers en stylisten en heeft het recht om te wijzen op ongelukkige stylingkeuzes, outfits, visagie enz. Dat is geen bodyshaming. En de teint van witte benen valt op wanneer iemand dat combineert met knalrode hakken en een kort donkerblauw jurkje op televisie.

Ruimer houdt het concept bodyshaming in dat men geen negatieve kritiek mag geven op iemand zijn uiterlijk. Dat botst met het concept van persvrijheid en vrije meningsuiting. Die ruimere context ontbreekt in de reportage en dat is een ernstige tekortkoming. Het is een belangrijke taak voor de VRT om dit te duiden voor het jonge publiek. Door dat niet te doen heeft de VRT bijgedragen aan anti-journalistieke gevoelens bij het publiek.

De VRT informeert niet onafhankelijk en Karrewiet en de reporter lenen zich tot reclame. De reportage baadt in een sfeer educatie, maar is overgoten met een commercieel sausje. Er zit ruim anderhalve minuut muziek van Camille in, waarvan meer dan een minuut uit het liedje *Diamant* inclusief fragmenten uit de videoclip. Dat is promotie voor de single *Diamant*. De recensie van klager is misbruikt om commerciële redenen.

VRT

De VRT beklemtoont dat de reportage voor een doelgroep van 9 tot 12-jarigen gaat over bodyshaming. Aanleiding was een bericht van Camille op Twitter over een recensie van klager over haar optreden in het tv-programma *Liefde voor Muziek*. In zijn recensie had klager het onder meer over de witte melkbenen van Camille. De tweet kreeg veel aandacht op sociale media en in verschillende media. De VRT heeft die commotie opgepikt en besloten om een reportage te maken over het thema dat Camille in haar tweet aan bod bracht, met name bodyshaming. De reportage maakt duidelijk dat ook een kinderdool zich gekwetst kan voelen wanneer ze kritiek krijgt op haar uiterlijk. De reporter legt ook uit wat een recensie is.

De reportage is waarheidsgetrouw. Het interview met Camille is zorgvuldig en correct weergegeven, met als insteek de manier waarop Camille omgaat met bodyshaming en tips die ze daarover heeft voor kinderen. De bron van de reportage was de tweet van Camille en niet de recensie van klager. Uit de recensie wordt enkel een paragraaf aangegrepen als aanleiding

om het thema bodyshaming aan te kaarten. De recensie wordt niet verdraaid of foutief weergegeven.

Er is geen sprake van reclame of propaganda voor de single van Camille. Het uitgezonden fragment uit Liefde voor Muziek is het fragment waar de recensie van klager over gaat en het fragment uit het nummer *Diamant* is bewust getoond omdat dit het campagnelied van de STIP IT campagne tegen pesten is. De beelden werden bewust gekozen ter illustratie en ondersteuning van het inhoudelijke verhaal. De beslissingen over de reportage zijn in alle onafhankelijkheid genomen.

Wederhoor was niet aan de orde omdat er geen sprake is van ernstige beschuldigingen die de eer en goede naam betreffen. De reportage focust op bodyshaming en hoe daarmee om te gaan. Ze gaat niet over klager, noch over de bredere thematiek van vrije meningsuiting en wat kan of niet kan in recensies. Ze is gemaakt op maat van 9 tot 12-jarigen. Daarom had het geen zin en was het niet nodig om klager aan het woord te laten of een link naar zijn recensie te zetten op YouTube, ketnet.be of VRT.NU. Bovendien worden de naam en het medium van klager nergens vermeld. Er wordt enkel naar hem verwezen als ‘een journalist’.

De reportage uit geen ongegronde verdachtmakingen of beschuldigingen ten aanzien van klager. Ze gaat niet over klager of de inhoud van zijn recensie, maar verwijst er enkel naar binnen de bredere thematiek van bodyshaming. Het is geen beroepsethische fout om aan te geven dat de recensie een paragraaf bevat die aanzien kan worden als bodyshaming.

Dat klager een stroom van reacties en aantijgingen heeft ontvangen, ligt niet aan de VRT. Wie een recensie over een populair tv-programma publiceert en daarin openlijk het uiterlijk van populaire artiesten becommentarieert en bekritiseert, mag reacties en kritiek op sociale media verwachten.

BESLISSING

Wat waarheidsgetrouwheid betreft zijn er geen aanwijzingen dat het interview met Camille foutief is geïnterpreteerd of weergegeven. Hetzelfde geldt voor de verwijzing naar de recensie van klager.

Klager is als hoofdredacteur van Concertnews.be een publiek figuur. Dat hij door de reportage mogelijk identificeerbaar is, betekent geen schending van het privéleven of de menselijke waardigheid.

Wederhoor was niet nodig. De redactie van Karrewiet zoomt naar aanleiding van de recensie van klager, de tweet van Camille en de commotie die daarop volgde in op het fenomeen bodyshaming. Daarmee uit ze geen ernstige beschuldigingen die de eer en goede naam van klager betreffen. De reportage uit ook geen ongegronde beschuldigingen ten aanzien van klager.

De liedjes en videoclips van Camille die in de reportage worden getoond, houden rechtstreeks verband met de inhoud van de reportage. De uitzending ervan betekent niet dat het gaat om reclame of dat de redactie niet onafhankelijk zou hebben gehandeld.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is ongegrond.

Brussel, 8 september 2022